

EKSAMENSOPPGAVE

JUS2111- Statsforfatningsrett og internasjonal rett
Vår 2012

Dato: 24. mai 2012

Tid: Kl. 10:00 – 16:00

DEL I (Anslagsvis 3 timer)

1) Gjør rede for hovedtrekk ved ministeransvaret overfor Stortinget og overfor Riksretten etter grunnloven § 15 og § 86 første ledd. Har det parlamentariske ansvaret gjort Riksretten overflødig?

2) Statsråd Marte Kirkerud var i media blitt beskyldt for å ha benyttet departementets midler til å gi tilskudd til venner. Etter å ha stilt visse spørsmål om saken, mottok Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite et brev der statsråden erklærte at det materialet som fulgte brevet som vedlegg, var alt som fantes i departementets arkiver om saken. Noen dager senere viste det seg at det likevel fantes flere dokumenter, og noen stortingsrepresentanter hevdet at statsråden hadde brutt sin opplysningsplikt overfor Stortinget. Enden på visa ble at Marte søkte og fikk avskjed fra sitt embete som statsråd.

Omtrent samtidig anmeldte en politisk interessert samfunnsborger statsråd Kirkerud for korrupsjon, idet han hevdet at vedtakene ga statsrådens venner betydelige fordeler. I pressemelding av 8. mars 2012 fra påtalemyndigheten (Økokrim) het det:

"En person har politianmeldt tidligere statsråd Marte Kirkerud for utroskap mv. i forbindelse med disponering av statlige tilskuddsmidler til "Gutteforsvaret". Anmeldelsen gjelder mulige straffbare forhold begått av en daværende statsråd i egenskap av statsråd. Ifølge Grunnloven § 86 dømmer riksretten i saker som Stortinget anlegger mot Statsrådets medlemmer for straffbart forhold når de har brutt deres konstitusjonelle plikter. Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite er allerede i gang med å se på ulike sider av Kirkerud-saken. I denne situasjonen kan påtalemyndigheten uansett ikke se at det vil være korrekt å iverksette etterforskning mot Kirkerud, uten at en derved har vurdert om de ordinære vilkårene for å starte slik etterforskning er til stede."

Drøft og ta stilling til om det er Stortinget eller påtalemyndigheten som er rette instans til å behandle beskyldningene om brudd på opplysningsplikten og om straffbar korrupsjon, og til eventuelt å ta rettslige skritt mot den tidligere statsråden.

Spørsmålet om statsråden faktisk har brutt sin opplysningsplikt overfor Stortinget eller gjort seg skyldig i straffbar korrupsjon, skal ikke behandles.

DEL II (Anslagsvis 3 timer)

De to viktigste typene saker for EFTA-domstolen er traktatbruddssøksmål etter ODA-avtalen artikkel 31 og rådgivende uttalelser etter artikkel 34.

- (a) Redegjør for gangen i de to prosessformene, hvilke rettslige spørsmål de reiser, hvordan de har fungert i praksis, og hvordan de skiller seg fra hverandre.

Dersom norske myndigheter kan ha brutt en forpliktelse etter EØS-avtalen, er det to mulige fremgangsmåter for berørte private rettssubjekter til å få prøvet dette rettslig. Det ene er å klage til EFTAs Overvåkningsorgan (ESA). Det andre er å reise søksmål mot myndighetene for norske domstoler.

- (b) Redegjør for fordeler og ulemper for den private part ved å velge enten den ene eller den andre fremgangsmåten.

Begge spørsmål skal besvares. Spørsmål (a) er hovedspørsmålet, mens (b) er ment som et kortere tilleggsspørsmål.

Oslo, 23.05.2012

Erik Boe

faglig eksamensleder

